

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem čeku, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Angleški opomin Nemčiji

NEMCIJA SE MORE ODKRITO PRIDRUŽITI DELU ZA OBNOVO IN POMIRJENJE EVROPE. — POTREBA USTAVITVE NEMŠKEGA OBOROŽEVANJA.

LONDON, 9. julija. Angleški listi objavljajo gotovo po naročilu vlade, dolge članke o uspešnem zaključku Hooverjeve akcije. Zanimivo pa je, da naglašajo vsi to, da je uspeh vse akcije odvisen predvsem od stališča in bodočega zadržanja Nemčije same. Zavezniške države so pokazale tudi ob tej priliki, da žele ohraniti mir v Evropi ter jo očuvati za ceno še tako težkih žrtev vsakih gospodarskih in socialnih pretresljajev. Sedaj pa je vrsta na Nemčiji, da dokaže svojo pripravljenost sodelovati z ostalimi evropskimi državami pri gospodarski obnovi in konsolidaciji Evrope. Nemčija mora enkrat za vselej opustiti politiko neiskrenosti ter z dejanji dokazati, da je bila vredna zaupanja, katerega so ji izkazale ostale države, ki so se brez političnih in gospodarskih garancij odrekale izvrševanju svojih s pogodbami

zajamčenih pravic. Tako je prva neizbežna nužnost, da poneha takoj z gradnjo novih pomorskih vojniš edinic, ki vzbujajo opravičeno razburjenje, celo pri prijateljih Nemčije. Ravno tako mora prenehati nemška vlada s tajnim oboroževanjem in tihih podpiranjem raznih vojaških organizacij, ki s svojimi nastopi resno vznemirjajo vse nemške soseske in zastrupljajo že itak napeto ozračje v Evropi. Poleg tega je potrebno, da berlinski diplomati še enkrat temeljito premislijo vprašanje avstrijsko-nemške carinske unije, katero pride 20. julija pred haško mednarodno razsodišče. Sedaj imajo najlepšo priliko zato, da to slabo potezo popravijo s tem, da puste rešitev tega vprašanja trenutku, ko se bo pristopilo k razpravljanju skupne akcije za gospodarsko in finančno sanacijo Evrope.

Mussolini obišče Berlin

POSANICA KANCELARJA BRÜNINGA DUCEJU. — MUSSOLINI OBIŠČE NEMCIJO.

BERLIN, 9. julija. Po poročilih nemških listov je izročil italijanski poslanik v Berlinu, ki se mudi že nekaj dni v Rimu, da poroča o stanju nemško-francoskih pogajanj, predsedniku Mussoliniju lastnoročno pismo kancelarja dr. Brüninga. V pismu se zahvaljuje nemški kancelar za pomoč Italije pri uresničitvi velike Hooverjeve zamisli ter ugotavlja, da je bila Italija med prvimi državami, ki je opozorila na nevzdržno stanje nastalo po podpisu Youngovega načrta.

V zvezi z obiskom kancelarja dr. Brü-

ninga in zunanjega ministra Curtiusa v Italijo napoveduje nemški tisk, da bosta nemška državnik oficijelno povabila voditelja italijanskega fašizma, naj v kratkem obišče Berlin. Vsekakor pa je zelo neverjetno, da bi Mussolini predlog sprejel, ker je znano, da že dolga leta ni zapustil Italije. Njegova odsotnost spriča sedanjega notranjepolitičnega položaja v Italiji bi bila veliko tveganje ter je skoro gotovo, da bo posetil Berlin samo zunanji minister Gradi kot zastopnik Mussolinija.

Venizelos ne bo popustil

ATENE, 9. julija. V zvezi z bližnjim potovanjem velikega grškega državnika Venizelosa po Evropi je bil danes prirejen sijajen banket, katerega so se udeležili vsi politični prijatelji in poborniki Venizelosove stranke. Na banketu je položil simbolni državnik obračun za štiriletno delo svoje vlade in očrtal smernice bodočega dela. Vlada gleda mirno v bodočnost, ker se zaveda, da uživa podporo in zaupanje večine grškega naroda. Zato so vse vesti o kakem razpustu poslanske zbornice ali senata neutemeljene ter se bodo vršile redne volitve šele prihodnje pomlad.

MADAM HANAU TEŽKO PONESREČILA.

PARIZ, 9. julija. V velikem finančnem polomu z finančnimi transakcijami prošlega lista »Gazette du France« zaslovela Martha Hanau, se je v bližini Strassburga težko ponesrečila. Vozila se je z avtomobilom, ki se je zaletel v brzjavni drog in pokopal pod seboj to junakinjo

kaže, da so se v sedmih letih krvavih preizkušenj poglabili tudi v politično taktiko. Odkrili pa so se tudi brezplodnim in škodljivim komunističnim uplivom, katere so znali tako večje izrabljati njim v škodo samozvani krvavi diktatorji

našega časa, ki je s svojimi aferami polnila več mesecev kolone francoskega tiska ter posebno zaslovela potem, ko je po 14 dnevni gladovni stavki pobegnila iz jetnišnice.

POPLAVE NA KITAJSKEM.

LONDON, 9. julija. »Times« poročajo iz Honkonga, da so nastopile v Kvantungu silne poplave. Na stotine vasi in naselbin je pod vodo. Uničenih je več tisoč kvadratnih kilometrov plodne zemlje. V valovih je utonilo tudi nad 4000 oseb.

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franz Josefov« ončice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniške strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz Josefova« grenčica celo pri zdražljivem črevesu brez bolečin. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Čankovega in Vlkovega kova.

Na možeh, kot so Malinov, Gičev, Mušanov, leži danes bodočnost Bolgarije in v ne mali meri tudi bodočnost in sigurnost miru na Balkanu, ki ga je toliko potreben.

Drobiž iz Konjic

Velik požar v Vinarih. V soboto, 4. julija popoldne ob 15. uri je začelo iz doslej neznanega vzroka goreti pri posestniku Leskovarju Janezu. V hipu je bila vsa hiša in gospodarsko poslopje v ognju ter je vse skupaj do tal pogorelo. Največja nesreča pa je bila še ta, da je zgorela v hiši tudi Leskovarjeva žena. Poginili so tudi v ognju ena telica, eno tele, štiri ovce, štiri svinje, velika škoda je nastala na v bližini se nahajajočem sadnem drevju in dozorelem žitu. Škoda dosega znesek Din 100.000.— Leskovar ni bil zavarovan. Še nedolgo tega se je izrazil, da je vsakdo neumen, kdor se pusti zavarovati. Seveda se sedaj nesrečni mož tolče po glavi, radi svoje nepremišljenosti. Naše občine in naše organizacije bi morale naše preprosto kmečko ljudstvo podučiti o velikem pomenu zavarovalne institucije. Ker je pihal močan veter, se je užgala tudi sosedova hiša Korošca Antona, in je tudi pogorela. Njegova škoda znaša Din 60.000.—, zavarovan je bil za Din 15.000.—. Slučajno v Vinarih se nahajajoči potovalni uradnik zavarovalne družbe »Jugoslavija« g. Anton Zemljič, je takoj hitel s kolesom v Konjice klicati požarno brambo, ki se je pripeljala na lice mesta v 10 min., a ni mogla prav ničesar pomagati, ker se je požar prehitro razširil in ker ni bilo vode blizu. Do grada »Jelamir« pa bi se rabilo cevi za najmanj še 1000 m. Pri tej priliki bi povdarjali važnost naprave cistern v takih naših vaseh, kjer je malo vode in je ista zelo oddaljena od hiš. K napravi cistern bi poleg države in občine gotovo tudi prispevale naše zavarovalne družbe.

Nesreča v Posekovem ribniku v Ločah. Včeraj, 5. t. m. sta utonila v preko 5 orol velikem Posekovem ribniku za gradom veleposestva Poseka pos. sinova 29letni Avgust in 25letni Franc Vođšek iz Dražlje vasi. Sta sta obiskati svojega brata, kateri ju je nato spremljal nazaj domov ter so se vsi trije hoteli ohladiti s kopanjem v ribniku, pri čem sta imenovana dva v štiri metre globokem ribniku utonila, ne da bi ju mogel prisotni brat rešiti. Utonilencev še niso našli vkljub iskanju. Pred leti je v tem ribniku utonil Posekov s'n.

Občinske zadeve. Na zadnji seji naše občinske uprave se je soglasno sklenilo spreminiti obč. proračun na ta način, da se postavka glede plačevanja obč. takse na uvoz kože in kemikalij, ki se rabijo za izdelavo usnja itd. črta iz proračuna in se morajo vsled tega povzpeti uoklade na državne davke na 115%, pri čemur je pripomniti, da so znašale doklade v našem trgu svojčas že 180%. Zranjšala se je obenem postavka nepredvidenih izdatkov, da se more proračun uravnovesiti. — Sreskemu načelnstvu se na tozadevno njegovo vlogo priprave, da dovoli tukajšnjemu trgovcu Brudermanu Leopoldu napravo javne tehtnice, vendar mora ista biti povsem moderno izdelana. — V domovinsko zvezo se sprejmeta gg. Kankler Jožef in German Franc s svojima rodbinama.

Sokolske prireditve v Poljčanah v nedeljo 12. julija t. l. se udeležijo Konjičani v polnem številu. Odhod ob 9. uri z vlakom. Tudi pohiti Sokolsko društvo Konjice v nedeljo 19. t. m. k prireditvi Sokolske čete na Kebeh. Z avtomobilom od Oplotnice, zjutraj ob 9., naprej peš. Naj ne izostane pri teh dveh prireditvah nikdo.

Nova era v Bolgariji

Kljub raznim grožnjam iz vrst dovčejšjih krvavih strahovalcev bolgarskega naroda, da bodo izvedli preje državni prevrat, kakor pa pristali na to, da izroče vlado v roke opoziciji, je bil vendar izvršen prehod k novemu režimu brez posebnih zapletljajev. Malinov je srečno sestavil vlado in pritegnil k sodelovanju veliko preganjane in zatirane zemljoradniške ter s tem ustvaril na Balkanu položaj, ki upravičuje nado, da bo prišel končno le čas, ko bodo Balkanci sami urejevali svoje zadeve ter obračunali s silami, ki imajo na njem svoje posebne namene.

Nova bolgarska vlada stoji pred velikimi in težkimi nalogami. Gospodarska in agrarna kriza teži bolgarskega kmeta bolj, kakor v katerikoli drugi državi. Treba bo izvesti notranje pomirjenje ter reducirati upliv od Koburžanov toliko podpiranih makedonstvujuših na najnižjo točko. Sistem države v državi in nadzakovitega položaja makedonskih razbojnikov je povzročil že dovelj škode ter omajal do temeljev avtoriteto države in vsake vlade. Vlada Malinova bo morala pristopiti čim preje k razorožitvi makedonstvujuših, ker bodo sicer ponoči podrla to, kar bo zgradila ona z največjim naporom po dnevu. Poleg tega pa ni mogoče toliko časa računati s stabilizacijo razmer in nemoteno delo vlade Malinova, dokler ne bo pozaprla glavnih kolovalnih razbojniških band ter pošteno obračunala z njimi za krvave zločine, ki so jih izvršili ne samo v Jugoslaviji, na Grškem in v Rumuniji, nego nad bolgarskim narodom samim.

Tisto uro, ko bo definitivno likvidirano to vprašanje, odpadejo tudi glavne ovire, ki danes onemogočajo Bolgariji tesnejše sodelovanje s sosedji. Zunanja politika Ljapčeva in Burova, ki sta iskala v Rimu tega, kar je našel nekoč po Ferdinandovem posredovanju Radoslavov, mož nesrečnega imena, v Berlinu in na Dunaju, je doživela popoln zlom. Bolgarski narod je to dobro občutil in ni bilo haš med zadnjimi lozinkami zmagovite opozicije geslo: da mora Bolgarija prelomiti s sedanjo zunanjo politiko in se vrniti na preizkušeno pota zvez in prijateljskega sodelovanja s sosedji, predvsem Jugoslovenci. Dovolj je bilo prelite bolgarske in naše krvi za tuj in nam vsem sovražen račun.

Po izjavah predsednika Malinova in voditelja zemljoradnikov Gičeva je pričakovati, da se nova vlada zaveda svojih nalog in da hoče opraviti celo delo. Za njo stoji strujeni seljaški narod in velik del demokratske inteligence, ki je razumela, da je mogoče rešiti državo pred socialnim in gospodarskim zlomom samo s sodelovanjem s predstavniki kmetijskega naroda. Prvi napad v opozicijo potisnjenih tiranov je bil odbit, ko so hoteli razcepiti narodno koalicijo s tem, da bi pritegnili meščanske elemente v staro vlado in pustili zemljoradnike na cedilu. Malinov in njegovi so ostali zvesti danim obljubam narodu in zemljoradnikom, ti pa so se primerno revanžirali s pristankom na razdelitev mandatov, ki

Vtisi kresovanja na Kôbanskem

OBMEJNA TRDNJAVA SV. DUH NA OSTREM VRHU. — PRISRČNA NARODNA MANIFESTACIJA. — OMALOVAŽEVANJE OBMEJNIH PLANIN.

Kresovanje na predvečer slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda je ob naši severni meji postalo že tako običajno, da se 4. julij pretvori v spontano narodno manifestacijo vsega zavednega obmejnega prebivalstva.

Za skupino mariborskih izletnikov je obisk letošnjega kresovanja pri Sv. Duhu pomenil izredno doživetje, polno nepozabnih vtisov. Povsem drugi pogledi se odpirajo ob takih prilikah na kobanske vrhove in na vrle prebivalce, budne stražarje naše severne meje.

Ena najzavednejših obmejnih trdnjav ob severni meji je Sv. Duh na Ostrém vrhu, Ljubka vasica, ki jo je bridka usoda razmejičenja razdvojila tako, da vodi državna meja baš skozi vas. Tako je ostalo na kobanskem pobočju in v lučanski dolini več tisoč Slovencev onstran meje v Avstriji. Na žalost so tamkaj prepuščeni samim sebi in obmejne nemške šole skušajo z intenzivno vzgojo pospešiti germanizacijo teh Slovencev. Okrog 40 slovenskih otrok obiskuje avstrijsko — nekdanj CMD šolo pri Sv. Duhu, kjer jim zabija učitelj-Nemec nemščino z vso silo v glavo. Še celo verouk jih uči nemški kaplan iz Lučan, čeprav je le nekaj korakov tostran meje oddaljen slovenski župnik pri Sv. Duhu. Toda ni jim dovolj zanesljiv v narodnem oziru... Brezobzirno hočejo, da se deca slovenskih staršev v kompaktnem slovenskem ozemlju odtuji čimprej svoji materinski besedi... Pritisk v štajerskem ozemlju je povsem podoben onemu v tužnem Korotanu...

Toda še so na meji zavedni ljudje, ki to raznarodovanje našega naroda z gnevom v srcu opazujejo in skušajo rešiti, kar se rešiti da.

Težko je sicer lečiti gospodarske rane, ki naše mejaše danes najbolj skelijo. Pri najboljši volji ni to v moči narodnih vzgojiteljev. Zadovoljiti se morajo s pridobivanjem ljudstva potom kulturnih stikov. Ljudje vidijo rojake, ki govore domačo besedo in zapojejo domačo pesem...

Kar se v kulturni smeri v danih razmerah stori pri Sv. Duhu, se da z drugimi obmejnimi kraji le težko primerjati. Obmejni Nemci to dobro vedo in po pravici imenujejo kraj — »Windische Festung«.

Centralno kulturno ognjišče je domača podružnica Ciril-Metodove družbe, ki obsega ljudsko knjižnico (potovalno knjižnico ZKD v Mariboru), pevski zbor in gledališki oder.

Pevski zbor tvorijo domači možje, žene, fantje in dekleta, in je pomnožen s člani oddelka finančne kontrole. Razpolaga pod vodstvom šol. upravitelja g. Jožeta Križniča, ki je duša vsega dela, okrog 30 glasov, ki so že prav dobro uvežbani in obvladajo že obširen repertoar narodnih pesmi.

Posebna zanimivost je gledališče v nekdanjem gospodarskem poslopu pri šoli: oder, nad njim garderoba, prostor za gledalce z galerijo; vse dovolj veliko za planinsko vas. Na odru se prirejajo šolarske igre in igre za odrasle. Mnogo ljudi prihaja k predstavam, tudi iz avstrijskega ozemlja...

Pred kratkim si je Sv. Duh spletel tudi sokolje gnezdo: četo, ki ima že okrog 30 telovadcev in 20 telovadk. S tem je ustvarjen kader aktivnih narodnih borcev na najskečajni točki severne meje.

Letošnje kresovanje je v polni meri pokazalo ljubezen in vztrajnost, s katero se je prebivalstvo oprijelo narodnostne ideje. Na pobudo CMD so se domačini že ves teden pripravljali na slavnostni kresni večer: z vozovi so spravljali suhljad na najvišjo točko pri cerkvi, godba je vadila komade, pevski zbor posebne pesmi in neumorni g. Križnič je skrbel za običajno pogostitev.

Že ob prvih večernih pozdravnih streljih iz možnarjev je bila ob veliki udeležbi prebivalstva postavljena ogromna grmada, visoka nad 3 metre.

Ko so se ob svitu prvih zvezd zaiskrili prvi kresovi na Pohorju in po Slov. goricah, je ob sviranju in vriskanju zaplapolal ogromen plamen duhov-

skega kresa. Pozdravljal in bodril je rodne brate onkraj meje, slovenska pesem se je razlegala daleč v lučansko ravan... Raznobarvne rakete so razsvetljevale prizrčno manifestacijo, kateri je v imenu mariborskega kluba »Meja« izrekel pozdrav in zahvalo g. Vranc iz Maribora. Vsem domačinom in gostom se je zahvalil šol. upravitelj g. Križnič. Nedvomno je prireditev mogočno odjeknila v srcih vseh onih tam preko...

V prijateljski družbi domačinov in gostov se je nato vršila še zabava, ki je utrdila vezi z mejaši. Ob rajanju in petju je potekla prireditev izredno lepo. Navzoče je uverila, da je Sv. Duh na Ostrém vrhu nepremagljiva trdnjava narodne zavesti.

Na žalost zaledje ta planinski biser naše meje vse premalo ceni. Edino peščica mariborskih »Mejašev« SPD se z rednim obiskovanjem oddolži obmejni postojanki, korporativno je Sv. Duh obiskal letos le Sokol iz Selnice, ki je tudi nastopil in dal pobudo za ustanovitev čete. Tuintam se »zgubi« na Kobanski kakšna slovenska družba, vsi ostali (velika večina!) posetniki pa so — tujci, ki znajo dobro ceniti pomen izletov v »Grenzgebiet«.

Res je, da kobanske planinske postojanke ne morejo nuditi onega komforta, ki ga premorejo pohorske planinske kočice in domovi. Ali pa res planinarstvo danes živi in pade s komfortom? Ali res ne morejo planinca privabiti več prirodne lepote planinskega sveta, svojevrstne narodnostne razmere, posebnosti obmejne grude??

Sicer pa tudi Sv. Duh (907 m) more z dovolj izletnike in letoviščarje z izrednim razgledom, z domačnostjo in enostostjo. Saj n. pr. letoviščarji plačujejo za celotno dnevno oskrbo samo po 30 Din. Zrak, planinsko solnce in gozdната okolica delajo čudeže in le žal, da se načrt ferijalne kolonije za slabotno deco letos ni uresničil.

Dohod preko Fale in Šturma ni prav nič težaven, obmejno ljudstvo je prijazno in je veselo vsakega obiska. Prijatelji naše meje, na plan!

SREČKE

za II. razred 22. kola Državne razredne loterije dobile v UPRAVI »JUTRA« IN »VEČERNIK« v Mariboru, Aleksandrova 13.

Igralce opozarjamo na pravočasno zamenjavo! Zrebanje se bo začelo že 14. julija

Kak lušno je bilo, ko so rožice b'le!...

Dovolite, gospod urednik, k temu malo pojasnila: Nekedaj je bila to najbolj pesem starih samcev, po starem »jungkselov«, ko so zdihovali po minulih časih vselega frčanja. Danes pa sili na jezik ta pesem najbolj — no, nočem nikogar imenovati, da se nikomur ne zamerim. Rečem le, da so bili časi, posebno med vojno in še precej let po vojni, ko se je v nekaterih obrtih dalo imenitno zaslužiti. Posledica je bila, da je vse otvarjalo trgovine, gostilne, mesarije itd., če je le malo dišalo po tem znanju. Saj slišimo, da bo te dni 40 mesarjev na zatožni klopi v Mariboru radi navijanja cen, dasi jih svoj čas ni bilo niti 10 v Mariboru. A kdo se je brigal za nas podeželske pozabljenosti? V mestu, kakor smo čitali, so bile mesne cene vsaj točno označene po vrsti kakovosti, n. pr. volovsko meso prve, druge vrste, kravje, teliče meso — vsako je imelo kvaliteto prikladno ali neprikladno ceno. Kaj pa pri nas na deželi z redko izjemo? V mesnici smo samo videli listek: Svinjsko meso... telatina, govedina... Pa kakšna govedina? To je bilo vsejedno, ali od telice ali stare krave, volovsko?... Oj joj jojeka, to ste le v večjih centrih tako srečni, da ga okušate. Plačali pa smo govedino vse enako drago, ali goljaš od stare »krofane« ali od telice. Rožice pa minevajo, ker so enake pravice za vse.

Mariborski in dneoni drobiš

Maribor v številkah

Osrednja mariborska popisovalna komisija je zaključila sedaj svoje delo, na podlagi katerega je ugotovljeno, da šteje skupno število prebivalstva v Mariboru nekaj več, kot je bilo prvotno objavljeno in sicer 33.921. Po narodnosti je od tega 31.727 Jugoslovenov, 1613 Nemcev, 428 Čehoslovakov, 86 Rusov, 3 Ukrajinci, 10 Poljakov, 1 Rusin, 1 Belgijec, 18 Italijanov, 3 Rumuni, 10 Madžarov, 1 Urugvajec, 2 Francozi, 5 Angležev, 12 Židov in 1 sam Švicar.

Po materinskem jeziku pa je 27.533 Slovencev, 2931 Srbohrvatov, 2696 Nemcev, 426 Čehoslovakov, 96 Rusov, 6 Ukrajincev, 20 Poljakov, 3 Rusini, 55 Italijanov, 14 Rumunov, 52 Madžarov, 28 Francozov, 4 Angleži.

Po veroizpovedih je 31.200 rimokatolikov, 1669 pravoslavnikov, 628 evangeličanov, katerih število stalno nazaduje, 234 muslimani, 14 starokatolikov, 16 grško katoliških, 80 Židov, 67 brez veroizpovedi, 4 adventisti, 5 narodna češka cerkev, 2 svobodna kristjana in 2 baptista.

Po izobrazbi je 30.670 oseb, ki znajo čitati in pisati. Samo čitati zna 127 oseb. Nepismenih z decu, ki še ni šoloobvezna, je 3124, od katerih je pravih analfabetov le 6. Postranske zaslužke, poleg redne plače ima 200 oseb, invalidov pa je 93.

Trajno prisotnih je v Mariboru 29.820 prebivalcev; začasno prisotnih pa 4101, od tega nad 3000 dijakov, začasno odsotnih pa je 398.

Zanimiva je statistika stavb, ki jih je 2764, od tega je pritličnih zgradb 1287, enonadstropnih 1054, dvonadstropnih 311, trinadstropnih ravno 100, štirinadstropnih 11 in ena petnadstropna, to je »Zadružna gospodarska banka«. Pred letom 1917 je stalo v Mariboru 2129 stavb, tako da je bilo po prevratu zgrajenih 636 novih stavb, to je več kakor v zadnjih 40 letih skupaj. Na kanalizacijo je priključenih 1832 stavb, vodovodni priključek pa ima 2164 hiš.

Stanovanj je v Mariboru 7627, od katerih je 105 praznih, vendar pa je samo polovica prikladna za stanovanje. Od stanovanj odpadajo 1659 prostorov na zavode, samostane, hotele itd. V stanovanjih je 5969 vodnih odtokov, 7193 električnih priključkov, v 1358 stanovanjih je vpeljan plin. Poslovnih prostorov s skladišči in kletmi pa je 6637.

Prijavljenih je 82 tovornih avtomobilov, 170 osebnih avtomobilov, 134 motornih koles in 1726 dvokoles. Pregled živine izkazuje 429 konj, 357 goved, 357 svinj, 138 glav drobnice in 5015 perutnine ter 30 panjev čebel. Mariborske krave so dale lansko leto 2982 hektolitrov mleka, perutnina pa 255.002 jajc.

Iz Marenberga.

Radi birme je preložena za dne 12. t. m. nameravana prireditev tombole in ljudske veselice krajevnega odbora Idečega Križa - Marenberg na nedeljo dne 2. avgusta t. l.

Povratek dece s Pohorja.

Prva skupina dece se vrača iz počitniške kolonije na Pohorju in dospe v Maribor v soboto, dne 11. tm. ob 9.30 in sicer deca, ki jo je poslala mestna občina, z mestnim avtobusom, ostala pa z vlakom. Starši naj pričakujejo deco, ki dosepe z mestnim avtobusom, pred dečjim domom, Strossmajerjeva ul. 26, ostali pa pred glavnim kolodvorom.

Šahovski turnir pri »Treh ribnikih«.

V petek, 10. t. m. se vrši ob 20. na terasi pri »Treh ribnikih« sestanek vseh igralcev za šahovski turnir. Turnirja se lahko udeleži vsak igralec. Prvo kolo bo igralo v nedeljo 12. tm. ob 20. na terasi pri »Treh ribnikih«, nakar se igra vsak dan od 20.—22. na imenovanem prostoru. Vstop prost.

Prodaja smrekovega lubja.

Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 27. julija t. l. ponudbe glede prodaje smrekovega lubja. — (Oglas in pogov. so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Onemogla

je pred stolnico delavka Papež Marija, 30 let stara ter so jo morali prepeljati z avtomobilom v žensko bolnico

Tridesetletnico mature

so obhajali sinoči in danes v Mariboru mariborski gimnazijski maturanti iz leta 1901. Od 42 takratnih maturantov, od katerih jih je že precej pomrlo, nekaj pa se jih je brez sledu izgubilo, dočim je od 10 Nemcev večina v Avstriji, se jih je sestalo sinoči 19 na prijateljski sestanku pri Orlu, katerega je počastil s svojo udeležbo tudi današnji ravnatelj gimnazije g. dr. Tominšek. Prišli so jubilarji: vladni svetnik dr. Marko Ipavec, sreski načelnik v Mariboru, Lojze Sagaj, dekan v Hočah, Ernest Vargazon, načelnik v pok. v Ljubljani, Anton Trinka us, župnik v Pamečah, dr. Jože Tombak, sodni svetnik v Mariboru, Vlado Pušenjak, zadružni revizor v Mariboru, Štefan Medved, pisarniški ravnatelj v Mariboru, Ivan Mravljak, profesor v Mariboru, Ivan Persoglio, rudarski inženjer v Hrastniku, Rudolf Polak, bančni blagajnik v Mariboru, Ivan Kitak, žel. uradnik v Mariboru, dr. Karol Šanda, prof. v Ljubljani, dr. Anton Jehart, prof. v Mariboru, Fr. Letonja, župnik pri Sv. Antonu na Pohorju, Franc Vuk, župnik na Koroškem, dr. Jože Fišinger, sodni svetnik v Ljubljani, Anton Jug, ravnatelj v Ljubljani, in Vinko Kraner, župnik v Sp. Kungoti, ki so vsi maturirali na mariborski gimnaziji. Z njimi je pa slavil 30-letnico mature tudi novinar Vekoslav Spindler, ki je vseh 8 let študiral z njimi na mariborski gimnaziji, pa je bil sredi zadnjega leta radi novinarskega udejstvovanja izključen iz tega zavoda in je položil potem jeseni istega leta maturo na celjski gimnaziji. Pri sinočnjem prijateljskem sestanku so se vrstile nazdravice in pesmi, danes pa so jubilarji napravili izlet v Sv. Martin pri Vurberku in na vrh Sv. Barbare v Slov. gor.

Pred izletom jutraj ob 9. so se vsi udeleženci jubileja udeležili slavnostne maše v gimnazijski kapeli, katero je bral njihov tovariš dekan č. g. Sagaj.

Dravsko ulico popravljajo

prav temeljito. Vsa je razorana kakor kak strelski jarek. Polagajo nove plinovode, vodovodne naprave in kanal. — Po 19 letih, odkar je bil odprt sedanji državni most, je to po zaslugi uvidenih občinskih faktorjev prvo popravilo te ulice.

Težka nezgoda uglednega posestnika Slovenskih goric.

V Vukovskem vrhu pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah bivajoči 39letni posestnik Ignacij Senekovič se je s svojimi konji mudil pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Dasi so konji vajeni motociklov, so se nenadoma ustrašili dveh kolesarjev in — zdivjali. Pri tem je Ignacij Senekovič prišel pod voz in dobil na glavi in hrbtu tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnico.

Karambola.

Kampf Ciril je šofiral svoj tovorni avtomobil ob pol 14. uri po Koroški cesti proti Kamnici in vozil zelo previdno. Na oglu Vrtnice ulice pa se je nenadoma znašel pred avtomobilom natakara Udoviča Jože s svojim kolesom, s katerim je privozil iz Vrtnice ulice. Avtomobil je tresčill Udoviča v velikem loku preko ceste in je pripisovati le srečnemu slučaju, da je odnesel samo nekaj prask. — Na križišču Slovenske in Gosposke ulice pa se je zadel z vodomotornega kolesa natakara Klančev Ivan tako nesrečno v odprt vrata avtomobila šoferja Sonleitnerja Cirila, da je padel z motornim kolesom po tleh ter se malo pobil. Ista usoda je doletela tudi trgovca Grazer Adolfa iz Polencev, ki se je vozil na silnem sedežu. Nesrečo je zakrivil zgolj slučaj, ker je šofer Sonleitner baš v tistem hipu odprl vrata avtomobila.

Trpinčenje živali.

Policiji je bil prijavljen zaradi trpinčenja živali delavec Kropf Franc iz Halbine, ki je gnal 16 glav živine po cesti iz Ptuj v Maribor. Živina se je na potu silno utrudila ter si tudi poškodovala parklje. Ko so utrujena živinčeta pričela pešati, jih je Kropf neusmiljeno pretepaval. Tako sta se zrušila v krvi dva bika in sicer eden na križišču Masarykove in Jadranske ulice, drugi pa na trgu kralja Petra in so ju morali odpeljati v klavnico gasilci, ker sploh nista mogla več vstati.

Sport

Ljubljanski plavalci se pripravljajo za plavalno prvenstvo Dravske banovine.

Včeraj se je vršil v Ljubljani plavalni dvomatch Primorje-Karlovačko SU, ki je končal z zmago ASK Primorja v razmerju 53:41. Doseženi so bili sledeči rezultati: 100 m gospodje prosto: 1. Wilfan (Prim.) 1:03.6 (rezultat je boljši od oficijelnega jugosl. rekorda); 2. Tuma (Prim.) 1:45.5. 200 m gospodje prsno: 1. Lukačič (KSU) 3:21.5. 50 m prosto juniorji: 1. Majer (Prim.) 32 sek. 100 m prsno juniorji: 1. Kürbos (Prim.) 1:34.1. 100 m gospodje hrbtno: 1. Wilfan (Pr.) 1:21.2. 50 m dame prosto: 1. Dougan Liuba 41:5. 4x50 m gospodje prosto: 1. Primorje (Tuma, Kolar, Majer, Wilfan) 2:03.3 (boljše od ofic. jugl. rekorda). 100 m juniorke prsno: 1. Aplenc 1:49.3. 3x100 m mešano: 1. Primorje (Kürbos, Wilfan, Tuma) 4:07.3.

Medklubiški odbor: Sodniška sekcija.

V soboto 11. t. m. ob 18. uri se vrši nogometna tekma med Sodniško sekcijo in medklubiškim odborom v Mariboru. V obeh moštvi igrajo bivši državni reprezentirani igralci kot dr. Planinšek, Bizjak, Frankl, Vesnaver, Bergant, Jančič (sodniki) in Nerat, Fišer, Amon, Marušič, Laznička, (MO).

Iz sodniške sekcije.

Radi nogometne tekme proti MO, katera se vrši dne 11. tm. se vrši drevi ob 19. v kavarni »Bristol« važen sestanek. Naprošajo se vsi gg. sodniki in sodniški kandidati da se sestanka sigurno udeležijo. Pov. Zenik.

Iz kolesarskega saveza kraljevine Jugoslavije.

Pododbori Dravske banovine se opozarjajo na točno ravnanje v smislu razpisa državno-prvenstvene dirke, objavljene v uradnem glasilu Kolesarskega saveza »Motor Sport« v Zagrebu št. 9. z dne 10. junija. Obenem se pozivajo vse savezni pododbori, kakor tudi klubi, da točno podučijo svoje vozače o vsebini razpisa.

Tour de France.

Rezultati prvih štirih etap: I. etapa Paris - Caen (206 km) 1. Haemerli (Belgija) v času 6:12:11; II. etapa Caen - Dinan (212 km) 1. Bulla (Avstrija) v času 6:37:14; III. etapa Dinan - Brest (206 km) 1. Battesini (Italija), v času 6:17:29; IV. etapa Brest - Vannes (211 km) 1. Godinat (Francija), v 6:08:16. Zanimiva kolesarska vožnja je v svojem polnem razvoju in se konkurenti v njej borijo z vso ognjevitostjo. Ne samo naporna vožnja, ampak tudi dnevna vročina pošilja na te cestne borce svoj blagoslov, kajti skoraj vse etape se pričnajo med 9. in 11. uro predpoldne. Kako kljubujejo neumorni dirkači tudi tej neprijetnosti, nam kaže dosežena povprečna brzina v prvih štirih etapah.

Davis cup.

Finale se vrši v dneh 9., 10. in 11. tm. v Pragi in eicer med Českoslovaško in Anglijo. Bod. zastopali Austin, Hughes, Pery in Kingsley; Českoslovaško pa Menzel, Heckton in Maršalek.

Nov lahkoatletski svetovni rekord.

V Lincolnu so se vršila v nedeljo tekmovanja za prvenstvo USA. Doseženi so bili krasni rezultati, med njimi tudi nov svetovni rekord in sicer v teku preko zaprek na 120 yardov. Percy Board (New York) je popravil dosedanj rekord od 14.4 na 14 sekund. Ostali rezultati so bili: skok v višino: Burg 1.95 m; skok v daljavo: Bates 7.49 m; skok v višino ob palici: Wool 4.10 m; tek 100 yardov: Whoff 9.5; 220 yardov: Tolan 21.1 sek.; 880 yardov: Gersung 1:52.6.

Klub samomorilcev.

Ameriška policija je odkrila na Long Islandu neprijavljen klub kandidatov za samomor in ga hotela razpustiti. Odbor društva pa je poslal predsedniku policije obširno protestno pismo, v katerem navaja kot glavni protigovor proti namerani razpustitvi kluba dejstvo, da zapusti vsak vestni član itak sam v doglednem času klub, ko se preseli na drugi svet.

Naučite se pravilno pravilnih zračnih in solčnih kopeli

To se pravi: namažite se temeljito pred solčno kopeljo z

NIVEA CREME: Din 5.- do 22.-
NIVEA OLJE: Din 25.- do 35.-

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje edino svoje vrste sestavino evcerit. Oboje prepreči solčne opekline, oboje porjavi Vašo kožo, tudi pri oblačnem vremenu. NIVEA-CREMA učinkuje pri vročini hladno. NIVEA-OLJE Vas ščiti pri neprijetnem vremenu pred mraženjem in s tem pred prehladom. Ne solnite se nikoli z mokrim telesom in se vedno prej namažite!

Jugosl. P. BEIERSDORF & Co. d. s. o. j., Maribor.

350 let Golema

KDO JE PRVI USTVARIL UMETNEGA ČLOVEKA?

Letos poteka 350 let, kar je praški učen rabin Löw ustvaril umetno figuro Golema, ki je pozneje zadivila ne toliko Pražane, ampak ostali svet. Rabin Löw je bil zelo dober prijatelj cesarja Rudolfa II., kateri je bil slovit kot vnet podpornik vede in umetnosti, ki se je pa tudi zelo mnogo bavil z alhimijo in bil do svoje smrti prepričan, da se da zlato delati potom raznih tajinstvenih mahinacij iz najnavadnejših kovin. Nasedel je zato mnogim zapeljivcem, ki jih je gostil na svojem dvoru poleg najslavnejših zvezdoslovcev, ki so kasneje proslavili njegovo dobo.

Tudi rabin Löw je podlegel alhimistični vročici, toda mesto raznih posod in reort, v katerih so romantični prebivalci Zlate ulice skušali pridelovati zlato, si je on vbil v glavo, da ustvari umetnega človeka. Posrečilo se mu je to še precej dobro, da je sam Rudolf II. bil zelo presenečen. Golem (umetni človek) je hodil, ako se mu je vzdaj navilo pero, gibal je z rokami in kimal z glavo. Bil pa je nem, ker takratna doba še ni poznala čudes mikrofonov ali gramofonov. Vest o Golemu se je naglo raznesla po cesarskem dvoru in naglo proniknila tudi med narod. Ljudska fantazija je doprinesla svoje, in iz Golema, stvara »čudodelnega« rabin, je nastala pravična osebnost, obdarjena z nadnaravnimi lastnostmi. V ljudski fani že ni bilo več treba pritiskati na pero v ozadju figure; Golem je slušal svojega gospodarja na bese-

do; Golem je bil neranljiv; Golem je bil najmočnejši; z Golemom so strašili deco in nikomur ni niti na misel prišlo, da bi to ne bil nadnaravni pojav.

Dasi pa je zgodba o Golemu tako tesno zvezana s Prago, je vendar skoro gotovo, da Praga ni njegova domovina. Golemovi ime najdemo že v mističnih tkstih kabalističnih iz 12 stoletja. Židi celo trde, da je Golem omenjen že v Talmudu. To je pa le razlaga zelo nerazumljivega teksta, kajti gotovo je, da je Golem postal slaven le po zaslugi rabina Löwa.

Moderni zgodovinarji trde na primer, da je bil avtor prvega Golema rabin Eliah, ki je glasom zgodovine ustvaril po kabalistični knjigi »Jezirah« vojaško postav. Življenje ji je baje vdahnil s tem, da ji je na čelo prilepil listek z imenom Božjim, nakar je kip oživel, a ostal nem. Stalno pa je rasel, dokler se ni učen rabin pričel bati, da bi lahko uničil človeštvo. Zato mu je nekega dne strgal listek s čela in kolos je od tega dne ostal negiben in neškodljiv. Je to čudna zgodba, pa baje avtentična. Razširila se je po Nemčiji mnogo poprej, nego je prišel rabin Löw na misel, da bi ustvaril Golema. S tem seveda praški Golem prav nič ne utrpí na svoji slavi. Gotovo je, da je rabin Löw Golema v Pragi res ustvaril in da so šele pozneje, ko je ljudstvo o tem izvedelo, začele nastajati pripovedke o njegovih nadnaravnih silah.

Moški kot ženske in narobe

Slučaj danskega slikarja Edgara Wagnera, čigar sprememba v ženo je vzbudila toliko pozornosti, ni edinstven v zgodovini. Med zgodovinskimi osebami, katerih spol je ostal uganka, je treba pred vsem omeniti Chevaliera D'Eona. Rodil se je leta 1728. in dosegel lepo starost 83 let. Od teh je bil 43 let mož in 34 let ženska. Ludvik XIV. ga je poslal v politični misli v Rusijo. Potoval je v ženskih oblekah. Ruska carica Elizabeta, ki o moški preteklosti lepe Francozinje seveda ni imela niti najmanjšega pojma, mu je izkazala veliko naklonjenost. Postal je reden obiskovalec njene družbe in bil radi prijetnega »ženskega« glasu čestokrat določen, da čita zbrani gospodi. Končno so odkrili prevaro. Carica pa ga je odpustila brez kazni. V najvišjih krogih petrogradske družbe je imel »ženska« D'Eon velike uspehe pri moških. Angleški poslanec je bil »v krasno Parižanko« smrtno zaljubljen. D'Eon je preživel zadnja leta v Londonu, kjer je l. 1810. kot ženska umrl. Truplo so secirali. Iz protokola je razvidno, da je D'Eon bil brezdvomno pripadnik moškega spola.

Švedska kraljica Kristina je bila slavna radi svoje izrazite moškosti. Čestokrat je nosila moško obleko. Prav isto velja tudi za soprogo danskega kralja Kristijana VII., kraljico Matildo Karolino.

Manj znano je ime Mme. du Devant. Bila je francoska pisateljica, ki so jo poznali pod moškim psevdonimom George Sand daleč preko francoskih mej. Akoravno je bila mati in prijateljica slavnih mož, je vendar nosila skoro izključno moško obleko in le v najnujnejših slučajih žensko.

Tudi znana slikarka Rose Bonheur, ni rabila ženskih oblačil. Izgovarjala se je, da je moška obleka za njen poklic bolj priročna.

Posebno poglavje tvorijo v zgodovini

ženski vojaki. Od toliko opevane Jeane d'Arc, znane device Orleanske, do današnjega dne naletimo na hrabre Amalconke.

V 16. stoletju je postala slavna španjolska Katarina de Crauso. Izkazala se je pri bojih z domačini v Južni Ameriki. Papež Urban XVIII. jo je sprejel v avdienco in ji dal dovoljenje, da sme nositi moško obleko.

Iz avstrijske armade je stopil leta 1800. nek poročnik v pokoj. Izkazalo se je kasneje, da je to bila ženska Frančiška Tanagota. Za časa francoske revolucije l. 1871 se je bojevala v uporniških vrstah tudi v moških oblekah slavna Louise Michel. Rusinja Elena Blawatsky se je udeležila italijanskih osvobodilnih vojn pod Garibaldijem in je bila ranjena v bitki pri Mentoni.

Najtežja rodbina sveta

Za najdebelejšega moža na svetu je vedno veljal Anglež Daniel Lambert, l. 1809 so ugotovili, da tehta 658 liber. Umrl je v starosti 40 let. Njegov telovnik, ki ga še danes kažejo kot kurioznost v angleškem muzeju, je meril 180 cm, torej trikrat več nego normalno. Kot najdebelejši mož naše dobe pa je proslul C. F. Tittmann iz Filadelfije, ki je umrl pred dvema leti v starosti 39 let, kratko pred smrtjo je tehtal 580 liber, dokler je bil še zdrav, pa 630 liber. O izredno debelih ženah pravijo, da žive delj nego tolsti možje. Pred tremi leti je umrla v Gadesburgu v državi Illinois (USA) Maud Weisssova, ki je dolgo časa veljala za najdebelejšo in najtežjo Američanko. Tehtala je 510 liber, toda pred smrtjo je tako shujšala, da je tehtala komaj 270 liber. Dosegla je starost 48 let. Za najdebelejšo živečo rodbino pa smatrajo rodbino Waitesovo v Cincinnati. Glava rodbine, oče, tehta 552 liber, gospa Waitesova 560 in najstarejši sin 595 liber.

Sokolstvo

Sokolsko društvo v Poljčanah

se je obrnilo s posebno okrožnico na vsa društva in čete z vabilom, s katerim vabi k nastopu vseh svojih telovadnih oddelkov. Nastop bo v nedeljo 12. julija 1931. Ob 11. uri se vrši skušnje na šolskem vrtu osnovne šole v Peklu. Ob 14. uri zbor, povorka, ob 15. uri nastop. Igra Sokolska godba iz Središča.

MSŽ poziva tem potom vsa bratska društva in čete, da se udeležijo po možnosti tega nastopa vsaj po odposlancih. Zakaj naša dolžnost je, da mlado društvo vsaj moralno podpremo zlasti pri njegovem prvem nastopu! — Zdravo! —

Sokolsko društvo Muta-Vuzenica

priredi 19. julija popoldne ob 15. uri javen nastop vseh oddelkov v Sokolskem domu v Vuzenici. Spored bo obsegal 14 točk in bo zelo pester. Sodeluje tovarniška godba iz Mute. Sosednja sokolska in druga društva se prosijo, da se ozirajo na to prireditve, občinstvo pa se vabi k obilni udeležbi. —

Poljska vlada v škripcih

V nenavadni moralni dilemi se nahaja poljsko javno mnenje radi razsodbe apelacijskega sodišča v Vilni, ki je odločilo, da se mora posest grofovske obitelji Tyszkiewiczzeve, ki jo je ruska vlada pred sto leti odvzela in je prišla ob liki nastanka poljske republike v njeno last, vrniti dedičem. Pred sto leti je bil grof Tadija Tyszkiewicz general poljskih vstaških čet. Ko pa je bila vstaja krvavo razbita, je ruska vlada napela vse sile, da je odvzela vsa najlepša njegova posestva. Največ mu je bilo odvzete šume, v znani pustinji Bielowiežski. Takoj po prevratu so zahtevali dediči, da se jim vrne posestvo, ki ga je svobojčasno zaplenila ruska vlada. Sklicevali so se na to, da se je bojeval za poljsko samostojnost in — da je baš v tej borbi izgubil svojo last. Ko so državne oblasti odbile to zahtevo, so se dediči obrnili na sodišče, ki je razsodilo v njihovo dobro in bi morala poljska vlada izročiti velik del šume 23.792 hektarjev. Razsodba se je pričakovala z največjim interesom, zlasti pri številnih plemiških familijah, ki so prav tako prišle ob svoja posestva. Če bi se vsi ti dediči obrnili na sodišča in bi vsa enako odločila kot apelacijsko sodišče v Vilni, bi morala poljska republika izgubiti največji del svojih državnih imetij. Javnost je v tem pogledu zelo različnega mnenja. Eni mislijo, da republika ni dolžna reparirati tistega, kar je storila bivša ruska carska vlada, dočim so drugi mnenja, da je popolnoma pravilno, če se vrnejo posesti onim, ki so jih izgubili v borbi za poljsko svobodo.

Podmorska krležarka.

Ameriško mornariško ministrstvo je objavilo senzacionalne podatke o šestih novih velikih podmornicah, ki so jih uvrstili nedavno v stalež vojne mornarice Zedinjenih držav. Te podmornice lahko ostanejo nepretrgoma tri mesece na odprtem morju ter morejo prevoziti 25.000 milj, ne da bi med tem obnovile zaloge kuriva, živeža in streljiva. Vse podmornice so opremljene z najnovejšimi tehničnimi iznajdbami ter se lahko potopijo v globino, ki je doslej še ni dosegla nobena podmornica, to je 112 metrov. Podmornica lahko ostane pod normalnimi pritiski tri dni v vodi. S seboj pa vozi tako velike zaloge stisnjene zraka in kisika, da lahko živi posadka v slučaju nesreče tudi mesec dni z njim, ne da bi se zadušila.

M. Zevacec

V senci jezuita

Zgodovinski roman. 152

»Gospod,« mu je rekel tisti jezdec, »ako se bojiš česa, sva vas pripravljena spremiti do vaše hiše...« Kralj je bil v enem tistih živčnih razpoloženj, ko prizna tudi največji bralec, da ga je strah.

Poleg tega je upal, da izve spotoma imena teh dveh plemičev, ki jima je že namerjal drago računati njuno odklonitev.

»Sprejemem,« je dejal »in se vama zahvaljujem prav do srca.«

»Stopajte tedaj in bodite brez skrbi.«

Kralj se je zdrznil. Čutil je, kako ga ponižuje ta nekam visokomerna zaščita. Sprejel pa jo je kljub temu.

»Pojdimo, gospodje,« je odgovoril.

In zdaj je stopal naglo. Neznanka pa sta mu sledila tik za hrbtom, uravnava je po njegovi hoji korak svojih konj.

Franc I. se je napotil naravnost proti gradu.

Dospel je kmalu pred velika vrata in dospel k stražniku.

Ta je v prvem trenutku naperil haleparto in kriknil:

»Poberi se!«

Se tisti hip pa je spoznal kralja in preden je mogel Franc I. izpregovoriti besedico in mu veleli, naj molči, je skočil vojak v paradno stoji in zakričal na vse grlo:

»K orožju, na čast Njegovega Veličanstva!«

Zaslišal se je hrup. Trenutek nato je stalo pred ograjo štirideset halepartirjev, ki so bili na straži, še strela izmed njih pa je pristopila z baklami, da posveti Njegovemu Veličanstvu.

Jezdeca, ki sta bila spremila Franca I., sta se spogledala in zamrmrala:

»Kralj!«

On pa se je obrnil k njima.

»Gospoda,« je rekel smeje se. »Moj incognito vama je zdaj razkrinkan... Pojdita z mano, da vaju zahvalim po zaslugi... ampak, je dodal in namršil obrvi: »Čudim se, da sta še na konju pokrita!«

Jezdeca se nista odkrila!

Nista se odkrila! In ko je hotel kralj ves besen ukazati halepartirjem, da naj ju primejo, je odgovoril eden izmed obeh neznancev z glasom, v katerem je zvenela zamolkla razburjenost.

»Gospod, srečala sva vas na poti, bali ste se in midva sva vas spremlja; zdaj ste doma... Zbogom torej in ne belite si glave z zahvalo, ki nama jo dolgujete; prav rada vama jo odpustiva.«

Osuplost in ogorčenje sta vzela kralju zmožnost, črhnuti la besedico.

Toda mignil je, in vojak si planil, da bi prijel nesramneža.

Tisti hip pa sta neznanka obrnila konja, izpodhodla ju in izginila v temi.

Jezdeca, ki ju kralj ni spoznal, so gotovo spoznali naši čitatelji! Bila sta Manfred in Lantné.

Prihajala sta iz Pariza, kjer se je bil zgodil pred njunim odhodom prizor, ki ga moramo še opisati.

Obnovimo torej dogodke v trenutku, ko so zakopali Julijo, nesrečno ženo Doletovo, umrlo od žalosti nad možovo smrtjo.

Hrabra in pogumna Aveta je sledila krsti tja na pokopališče Nedolžnosti.

Nato je vztrajala deklica kljub Lantnéjmu prigo-varjanju, da se vrne v ulico Sen-Deni, kjer ji je govoril sleherni kos pohištva o materi in očetu.

In tukaj najdemo svoje troje znanke.

Česar se je bal Lantné, se je zgodilo.

Ob pogledu na znane rodbinske predmete, ki so se jih tolikokrat dotikale roke njiju, ki ju ni več med živimi, je popadel Aveto krčevit obup.

Toda naposled so usehnile tudi te solze.

Aveta se je zdaj zatekla v očetovo in materino sobo in plakala rahlo, tiho...

V pritlični sobi, tam, kjer je sprejel v začetku te povesti Štefan Dolet kralja Franca I., se posvetujeta Manfred in Lantné, v resnem tistem razgovoru.

»Kaj namerjaš storiti?« je vprašal Manfred.

Lantné je mahnil važno z roko.

»Kaj naj storim,« je zamrmral.

»Rešiti moramo to dete njene bolesi in polzku-siti, ali je mogoče iztrgati starca iz njegove blaznosti.«

»Tako stojim ves razdejan in oplašen med svojo ne-vesto in svojim očetom, in vsa bodočnost se kaže črna pred mojimi očmi...«

»To je zato, ker ti je hudo. Sam se moraš osvoboditi teh obupnih misli.« In ko je Lantné žalostno zamahnil z roko, je nadaljeval Manfred s toplim glasom:

»Brate, dovolikrat si mi pridigoval moralo, da jo smem enkrat tudi jaz tebi. Zdi se mi, da krivično so-diš usodo. Zadel te je dvojna nesreča. Smrt Dolet-ova, ki si ga ljubil kakor svojega pravega očeta, in blaznost grofa De Monklaria; toda saj ti ostane še Aveta! In njene ljubezni si gotov! Ti imaš svojo lju-bljeno ob svoji strani, jaz pa si moram svojo šele osvoiti... Potrebujem te Lantné; treba je, da me spremljaš...«

Ko je govoril tako, je mislil Manfred pred vsem na to, da odvede svojega prijatelja daleč iz Pariza.

»Ako me potrebuješ, sem pripravljen,« je rekel Lantné, »samo, kaj naj storim z Aveto? Kaj naj sto-rim s svojim očetom? Kaj bo z njima, dokler sem jaz daleč od njiju? Ti sam mi povej odgovor na te dve stvari!«

Manfred se je nasmehnil.

»Znan mi je kraj, kjer bosta obadva popolnoma varna...«

»Kaj hočeš reči?«

»To že izveš. Samo odgovori mi; ako ti doka-žem, da se Aveti in grofu Monklariju med tvojo od-sotnostjo ne bo bati ničesar — ali si potem priprav-ljen iti z mano?«

»Ali moreš dvomiti o tem?« je vzkliknil Lantné.

»To je vse, česar potrebujem,« je dejal Manfred.

»Počakaj me tu.«

Manfred se je odpravil takoj in se napotil proti cerkvi Notre Dame.

Zavil je kmalu v majhno uličico — ulico Kanet — kjer je stal dvorec, ki si ga je bil najel Ragastan za svoje stanovanje.

Bralec ni pozabil, da je odvedel vitez De Raga-stan pred svojim odhodom v Fontenblo svojo ženo, kneginjo Beatrice, v ta dvorec, ker se mu je zdelo, da se ji tu ni več česa bati.

Ta podrobnost je bila Manfredu dobro znana.

In odkar je bil čital v cigankinem pismu razodetje svojega rojstva, je hitela njegova misel ob slehernem utripu srca proti hiši, kjer je prebivala njegova mati.

Toda osvobojenje Lantnéjevo je zahtevalo zase vse njegove sile in ves njegov čas. Tri dni je moral posvetiti izključno le svojemu prijatelju.

Zdal pa, ko je bil Lantné otet in je bilo žalostno opravilo Julijinega pogreba končano, je delil Manfred svoje misli med tema dvema ženskima obrazoma; med Žileto in med kneginjo Beatrice.

Lahko si torej mislimo, s kako vznemirjenim sr-cem je dospel v ulico Kanet.

Kaj poreče kneginji Beatrici?

Niti mislil ni na to...

Zavedel se je zdajci, da stoji pred velikimi vrati dvorca in drži roko na trkalu, in v tem trenutku ga je pograbilo nepopisno razburjenje. Rahlo je položil trkalo nazaj in se oddaljil.

Ni si upal!

Stopil je par korakov po ulici sem ter tja; nato se je vrnil mahoma in potkal brez obotavljanja.

Služabnik mu je otvoril vrata.

Ne da bi mu pustil časa, izpraševali ga, mu je re- kel Manfred:

»Javite gospej kneginji, da je prišel nekdo iz Fon-tenbloja, ki ji želi poročati o njenem soprogu, gospo-du vitezu De Ragastanu.«

»Počakajte tu!« je velel sluga, ko ga je pomeril z očmi.

Kneginja je bila dobro zastražena.

Manfred je čakal z nemirno utripajočim srcem.

Preteklo je nekaj minut; nato se je vrnil isti slu- ga in mu dejal:

»Pojdite z mano.«

Trenutek nato je stal Manfred pred Beatricinim obličjem.

Pogledal jo je željno, misleč si:

»To je moja mati!«

In prevzelo ga je neizrekljivo začudenje, nekakšna vznemirjenost, ki mu je vzela vso moč.

Beatrice je bilo tiste čase dvanajstirideset let.

Toda, kakor se zgodi včasih redkim, privilegira- ni ženskam, ohranila si je bila vso krepko vitkost in mehko eleganco svoje lepote... tiste mladosti, ko je oddirjala na konju po cestah Italije in se postavljala na čelo montefortskih vojakov, da odbije armado Cezarja Bordžija.

Le njen pogled je bil izgubil tisti žareči blesk, ki je tako omamil viteza De Ragastana ob njegovem pr- vem srečanju z njo.

Ta pogled se je zdaj zastiral v melanholijo.

Poznalo se ji je, da je mnogo trpela in mnogo žalovala.

Toda kljub tej otožnosti je bila še vedno čudovito krasna.

Manfred, ki jo je moral občudovati nehote, takrat ko še ni vedel, da je njegova mati, jo je gledal zdaj s strastno ganjenostjo. Zdelo se mu je, da je morala ta neznanka čuvati vse čase nad njegovim življenjem. In ta dojem njegove domišljije je bil tako močan, da je bil v par trenutkih na pol prepričan, da pozna kne- ginjo že Bog ve koliko časa.

Beatrice na ga je spoznala takoj.

»Ali prihajate iz Fontenbloja?« je vprašala z ga- njim glasom.

»Bil sem tam pred tremi dnevi, madam.«

In Manfredov obraz je bil tako prepaden, da je popadla Beatrice huda slutnja. Kriknila je:

»Pa ne, da bi se vitezu kaj zgodilo?«

»Nič, gospa, nič, bodite brez skrbi... Ostanem sem gospoda viteza v čilem zdravju in dobri volji...«

Beatricina misel se je vrnila zdaj z vso silo k te- mu mlademu možu, ki je stal pred njo. Pridušen zdih- ljal se je izvil iz njenih prsi.

V prvem trenutku se je nadejala, da je našla v njem sina, ki ga išče.

Toda vitez De Ragastan ji je bil namignil, da se je motila, bralec se gotovo še spominja, kdaj.

Kljub temu pa je ohranila Manfredu simpatijo, ki si je sama ni mogla razložiti, in želela je vroče, da bi se mu nasmehnila sreča.

(Nadaljevanje prih.)

Lepo opremljeno sobo
v bližini parka oddam mirnemu go-
spodu. J. Govedič, Maribor, Prešer-
nova ulica 19. 1900

Kupim polico,
visoko ca. 2.50 m, dolgo tudi ca. 2.50 m
s predali, visokimi ca. 25 cm. Naslov
v upravi lista. 1900

Briljskega pomočnika
samo prvovrstnega, sprejme salon
Mrakič, Cankarjeva ul. 1. 1988

Hiša enodružinska,
tri sobe, kuhinja, klet in vrt na prodaj.
Pobrezje pri Mariboru, Gozdna ul. 64.
1984

Ročni voz
skoraj nov, takoj prodam. Resljeva c.
3, Maribor, Kolonija. 1994

Rabljeni avto in moto gumi plašče
kupi v vsaki količini mehanična de-
lavnica Justin Gustinčič, Tattenbacho-
va 1. 14. 1566

Krasen dolgoročni čevljarški stroj
(cilinder) znamke »Singer« takoj na
prodaj. Natančna pojasnila se dobe v
gostilni na Meliski cesti št. 58. 1975

Sam si se prepričajte,
kako ceneno dobite aktovke, kovčke,
torbice, listnice, usnjate kovčke, kov-
čke za potovanje, preobleke, goblin
torbice, kovčke za kopanje, nečesere
itd. v novo otvorjeni torbarski delav-
nici, Kopališka ulica 2. Vsa ta dela se
izdelujejo v lastni delavnici. Popra-
vila se izvršujejo garantirano dobro,
točno in po najnižji ceni. Se priporoča
Karlo Josip, torbar, Maribor, Kopa-
liška ulica 2, Scherbaumov paviljon.
1798

zastopniki so sprejmejo

Dva mlada kanarčka
sta odletela. Kdor ju ulovi, se naproša,
da ju odda proti nagradi v Sodni ulici
25, vrata 11. 1985

Vinotoč Macarol
Rošpolj 188, Vinski dol, liter 8.— in
10.— Din. 1991

Soba in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago
izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno
»Astoria«. X

Kovčke za potovanje,
ročne torbice, aktovke, listnice, denar-
nice, nogometne žoge, nahrbtnike,
športne pasove itd. nudj v največji iz-
biri in najnižji ceni. Ivan Kravos, Alek-
sandrova 13. Maribor. 1855

Opremljen kabinet oddam gospodu.
Magdalenska ul. 61. 1987

VPekre

je vsako nedeljo in pra-
znik avtobusni promet
iz Glavnega trga čez Stu-
dence v Pekre do gostine

Tomše,

kjer se točijo pristna vina
po 12, 14 in 16 Din liter.
Vsak čas topla in mrzla
jedila. Vsak dan radio-
koncert na plošče.

Sanatorij v Mariboru

Gospoška ul. 49. Telefon 2358. Lastnik in vodja:

primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo

Sanatorij je najmodernejše urejen za ope-
racije in opremljen z zdravilnimi apa-
rati: višinskim solncem za obsevanje
ran, kostnih in sklepnih vnetij; toniza-
torjem za elektriziranje no, poškodbah
in ohlapnosti čreves; diatermijo za elek-
trično pregrevanje in električno izžiga-
nje; žarnico shalaa za revmatična in
druga boleča vnetja; enterocleaner-
jem za notranje črevesne kopeli pri za-
pekli, napihovanju in za splošni telesni
podvig. Dnevna oskrba prvi razred Din
120.—, drugi razred 80.—, tretji razred 60.—